

Latweefchu Awises.

Nr. 27.

Zettortdeenâ 6. Zuhli.

1861.

Awischn - sinnaas.

Eistreikeru Keisers teem Ungureem, kas atneffuschi to lepno landagas grahmatu, ta atbildejis: Keiseram effoht schehl, ka Unguru landags prett fawa peedsimta Kehnina pilnigahm rekthem darrtijis. Dizzoht, ka ne wiffa landaga bet tillai kahdu apjukluschu wihru padohmi, schinni grahmatâ farakstiti. Keiseram sawas rektes jafarga, tadeht scho grahmatu ne warroht peenemt. Bet kad te rakstijts par leelahm walsts - waijadstibahm, tad landagam wehlejoht sawu grahmatu ta gohdam pahrrakstijht, ka to warr peenemt. Keisers sawa krohna gohdibu un sawas waldischanaas rektes gan sinnaaschoht apfargabt. — Schohs Keisera wahrduas ministeri istschifchi Eistreikeru leela walstsrakhti un schi nospreeduse un atbildejuse ta: Ja kas Keisera gohdam un rekthem prettim darrischocht, tad to usluhtoschoht, ka kahdu wiffas walsts eenaidneeku, un Keiseram wiffa walsts eeschoht paligâ prett teem, kas ta grihb darriht.

Rohma. Pahwests drufzin effoht labbojees, tomehr wehl wahjisch. Effoht nospreedis, ka, ja mirris, tuhdal 5 kardinaalem, wiffsaugstakeem latotoku bislapeem, buhs aizinabt jaunu Pahwestu.

Turine. Leelais ministers Mikasolis landagâ teizis, ka wiffi zitti walbineeki Italiai ne effoht prettineeki, til ween Eistreikeris effoht par eenaidneeku. Italiaas wezzee rohbeschi atkal effoht jadabbu, tadeht nekahdu semmes gabbalu ne dohschoht zittam, bet Rohma effoht japanemm un jagahda, ka ir Weneziu warroht dabbuht. Schohs wahrduas landagas ar leelu preeku usnehmis.

Spania. Marokkas Keisers ne pilda to Tetuanas meera - derribu un ne ismalfa to nospreestu karea naudu, tadeht Spania taggad paturreschoht Tetuanas pilfatu un aprinki. Calenderi to nowehl, bet ne grihb wehleht, ka Spanjeri panemm Domingas fallu Amerika, jo tad ir tur wehrge andeli atkal eetaifschocht.

Beste. Unguru landags Eistreikeru Keisera, sawa Kehnina stipro grahmatu un atbildi us sawu negohdigu rakstu dabbutjis, padeweas un tuhda no spreedis, to grahmatu pahrrakstijht ta, ka Deaks, Unguru leelais ministers, to eefahkoht bij farakstijis.

Prufschu Kehninsch islaidis grahmatu, ka Oktobera mehnesi lickschoht krohnetees par Kehninu sawa wezzâ Prufschu galwas pilfata Krensbergê.

Turkufemme. Jaunam Turku Keiseram behdu deesgan; jo dumpis arri winna walsti un jakaujabs ar Montenegras kalnu laudim, kas samuffina us dumpi tahs gubernementis, kas pee Montenegras kalneem. Leels karsch te gan naw un arri ne buhs, bet pohsta darbi wiffadi. Weens ohtam usbruht, islaupa, nodedfina un nopohsta zeemus, kaujabs neschelligi un darra nifnus warradabus. Get, ka jaw allasch gahjis Turku walsti un tur, kur irr wahja nelabba waldischana. — No Egiptes raksta, ka taggad 10 tuhst. zilweki strahdajoht pee Suëzes, kas to kanalu tur grihb idrakt un ta taisiht, ka no Widdus jubras us Araberu un Indijeru jubru warrehs eet ar fuggeem, Calendereem par spihthu, Sprantscheem un zitteem par preeku.

Amerika. Tahs atschkirtas walstis fuhtha us Ciropu un walbineekus luhds, lai winnaas istschiz un pasijst par pilnigu walstu - beedribu; bet to schee ne darra. Tillai Calenderi teem rahdoht labbu prahtu, jo schijs tahs semmes, kur Calenderu leelem pabrijkeem nahk wiffa ta bohmwilla kas teem wajaga. Par to kurn tahs ihstas wezzas sabeedrotas walstis un nekahdu labbu prahtu us Calendereem wairs ne turr, laut Calenderi gan fakka, ka tee schahm ne effoht nekahdi prettineeki. Amerika daschâ weeta brachtu walstis gan jaw itt nikni kahwufchees un gan weenam gan ohtam wirfrohka kauschanahs paliktuse, bet wehl naw nekahda leela kauschanahs bijuse. Kad abbu walstu leele pulki

buhš sakrahjuſchees, tad gan leeliſki kauſees. Naſta, ka tai iſhtai leelai walſtu-beedribai jaw ſtahwoht gattawi 97 tuhſt. ſaldati, tai atſchirtai beedribai 140 tuhſt. ſaldati. Pee Waſſintones gan buhš taħš niſnaħas kauſchanahš; jo ſcho galwas pilſatu taħš atſchirtaš walſtiš labpraht gribb dabbuht.

Parifè. No Aſiaš atnahluſchi no Siamas leela Rehnina weetneeki, kaš Napoleonam gohdu gribb doht un draudſibu peeteikt. Ar leelu ſtahti un gohdu ſchee weetneeki pee eisenbahnes ušnemti un 5 Keiſera rattòš noweti tappuſchi pilli, kur Keiſera, Keiſereene un wiinu deħš wiſſà fawà gohdibà un lepnà greſnumà toħš ſagaidijuſchi. Pee durwim Siamas weetneeki uš zelleem nomektuſchees un uš zelleem rahpodami wilkuſchees lihđš Keiſera gohda krehſlam un tad it paſemmigi iſteikluſchi fawas waijadſibaš. Tapat atkal aiſgahjuſchi. Miſſionariš Meinodiš teem biſiš par tuſku. S—ž.

**No Irkuſkaš mahžitajš Roſſmanniſ
ſtaħta par ſawu leelo zellu, ko
brauziš no Irkuſkaš uš
Dkoſkaš juħru.**

(Statteeš Nr. 25.)

No turreneš nobrauzahm beš behdahm un breeſmahm uš Riaktas pilſatu, uš paſchahm Siberiaš un Kinaš rohbeſchahm, kur Kreemu un Kineſeru kaupmanneem leelu leela kuptſchoſchana un andeſe. Utraddu ſeſchaš dwehſeleš kaš pee muħſu ewangejuuma tizzibaš peederreja. Warrbuht ka ſchodeen netik tur ne buhš. Pilſatš gull ſmilſchu kaħpàš, fauſa tułſneſcha mallà. Wehji dsem ſmiltiš pa gaiſu, un eedſiħwotajeem azziiš grauſch un maita. Tułſchaš kaħpàš wiſapkaħrt, retti kur kaħda eglite ſtaħw. Slaidri jaw warr nomanniht, kaħdš ne-jaukš un breeſmigiš Mongolu tułſneſiš, kaš iħſi klaht ſaħl ſteepteeš pa wiſſu Aſiaš widdu. Bag-gatee Riaktas kaupmanni ehnu gahdajuſchees jaukuš dahrijuš ſtaħdidami un ar leelu nauđu koħpdami. Riakta wehl Kreeweem peederr. Kaħdu ſimtiš ſoħtu uš deena-šwiddu Maimaſchine, Kineſereem peederr. Šchè itt ſweſchada paſaule: ſchauras, dublainaš eelaš; maſi mahla nammini, kaš eelſchpuſſè gan labbi, gohdigi, tihri un jauki uškoħpti; funni

pa tuhſtoſcheem apkaħrt ſkraididami un ar reeſchanu ſatram wirſu kriidami, kaħdiš pa gabalam ſmirdoſchi peħž kipplohkeem, paſchi wiħriſchki ar garru biſi, ko wiinu par ſawu leelako gohdu zeena un no galwas tełkaš leel karratees, peeri un pa-kaufi ar puznaſi nodſinnuſchi.

Kaħdas deenas ſcheit pakawejuſchees brauzahm taħtał prett rihta-puſſi uš leelo Petrauſchka dſelſeš ſmeħdi, kur taħš leelaħš dſelſchu kaħrtiš ſakał, kaħdas muħſu pilſatu boħtèš peħrf. Tur atraddu atkal tizzibaš beedruš diwidefmit un weenu, deſmit Pinnuš, ſeſchi Jggounuš, tſchetruš Latweeſchuš, weenu Waħzeeti. Waħzeeſchu pa wiſſam maſ rohnaħš. Rewa arri daħdi ſeewiſchku. Zauri warr rehlinahť weenu ſeewiſchki uš deſmit wiħriſchkeem, un ſchee paſchi ſeewiſchki atſuhtiti tamdeht, ka paſreełſch neſchliħtiſibaš zelluš ſtaigajuſchi. peħž ſawu kaunu gribbejuſchi ſleħpt un ſawu greħku augli, ſawu beħru nonahwejuſchi. Paſreełſch maukaš, peħž ſlepkawaš, gałš Siberià.

No taħš weetaš muħſi bija jabkauž zaur Ruħreeſchu ſteppi. Zelſch bija breeſmigi ſliktš. Sohkeem ween pa dumburu tiłkaħm uš preełſchu. Tiił ne-apniłke tił leħnam brauzoħť un tałſchu ſirdš wehlejahaš ſkreeſchuš ſkreet, lai jelle weenreii zauri taptu lihđš gallam. Bija jamahzahaš paſeeſteeš un meerà pałikt. Bet kaut jel arweenu ſoħkeem buhtu gahjiš. Tappahm wehl gruhtaki paħrbauditi. Dħtraš deenas wałkaru nahzahm pee weenaš uppi-tes, kaš kaħdu peerendeł werſti par kraſteem bija paħrpluħduſi. Tiltu itt nebuht ne warreja noman- niht. Zemſchtiſchikš (puħmanniš) ušſchahwe ſirgeem un doħmaja zauri laiſt. Bet neka. Paſchà dſiłkačà weetà, iħſi preełſch tiłta ſirgi apſtaħjahaš un ar nekaħdu kauſchanu wairš ne liłkaħš pađſiħteeš. Nałktš tumſiba ušbrułka un meħš eelſch uħdenš breeſmahm. Apgreest ne warreja uš preełſchu tapł ne tił; uš peħdahm bija japaleel. Wiħtam Deewam pawehlejameeš, lai ſcheħlo un paſarga, ka tee uħdeni ne zeltòħš augſtaki, un eemiggahm. No rihta gaddijaħš kaħdi deſmit Ruħreeſchi ar ſirgeem un meekteem, tee muħš iəglahbe.

Ruħreeſchu ſteppe irraid leelš klaijumuš, ne leiijaš weetà, bet kałnu augſchà. Aplaamaš gannibaš,

fahles papilnam, laufu ne mas naw. Tur ar az-
 zihm warr redseht kâ Zuhdu wezztehwi Abraâms,
 Zsaâks, Zehlabs sawâ laikâ un sawâ weetâ dsh-
 wojuschî. Zauru gaddu Ruhreeschi ar faweem
 lohpeem aptahrt klendere un wasajahs no weenahm
 gannibahm us zittahm. Paschu seemu gannidami
 pahrtteel, lai arri Deewis sinn kahda falna un
 sneegs. Seenu gahdaht preekschloikâ padauds flinki.
 Gohwis un sirgi par seemu sneegu ar kahjahm karpi-
 dami atkarpa un ar sakaltuschu kohsu un ar fuh-
 nahm baddu remde. Ruhreeschi itt pawiffam ne-
 behndneeki par nahlamahm deenahm un waijadsi-
 bahm. Itt prafta dshwe teem, kâ kâ warr buht
 preeksch Noasa laikeem, jeb wehl fennaki pasaufes
 eefahkumâ. Wiini ne passt ne maises, ne fahls!
 Pahrtteel lihri ar peenu, ko flauz labprahit ir no
 kehwehm, un gallu, ko wiini eesma gallâ usbahsch
 un pee ugguns leesmas zepj. Ja kas naw raddis
 pahrtitt bes maises un bes fahls, tam pa scho
 widdu brauzohit tahda leeta jawedd lihds.

Pee weenas stanzias eeraudsiju kalninâ divi
 muhrischus. Rogahju apflattitees kas tee tahdi.
 Utraddu divi kappus, fur weens Londones missio-
 nars sawu pirmu un pehz sawu ohtru seemu bija
 glabbajis (1833 un 1839 gaddâ). Ohtra bija
 behrna raises nomitruuse. Dehlinisch mahtei klahit
 duffas weetu dabbujis, kâ wirsrahts rahdija. Pehz
 isklauschinaju, kâ kas missionars, Salebras wah-
 dâ, Ruhreeschus mahzijiis un pubsejees winnus pee
 Deewa wahrda gaismas peewest. Laudis muldeja,
 ka patâ ne effohit ne mas kristihts zilweks bijis un
 nekahdu Deewu ne effohit turrejis! Lai tu, mihtais
 lassitais, tahdu muldeschanu saprohti, japeeminn,
 ka tee Ruhreeschi til to turr par kristitu, kam Kree-
 wu tizziba, til to par Deewa zeenitaju, kam
 krusinisch ap kassu us kruhtihm. Kreewi gan tahdu
 krusinu arweenu neffa un wairak ar Ruhreescheem
 fa-eetahs, nekâ Ewangeliuma tizzigi. No tam tah-
 da mulku muldeschana tur zehlfes. No ta Sa-
 lebrasa wehl stahstija, ka winsch gauscham gohdigs,
 laipnigs un mihligs wihrs effohit bijis. Pehz
 ohtras seewas mirschanas effohit us Irkuzku ais-
 brauzis, un wairk atpakkat ne nahjis. Wehl dsh-
 wojohit peezi Ruhreeschi, ko patâ Salebras kristijiis,
 es patâ ne esmu ar winneem fagahjees.

Kahdas deenas brauluschî nonahzahm us Tschitu,
 kas tas leelalais pilfahts winnupus Baikalas esara.
 Seschu gaddu atpakkat nekahds pilfahts wehl ne
 bija, bet til ween pastes namâ un stanzia. Utraddu
 schê seschus Luttera tizzigus. Schodeen no teem
 sefcheem weens tillai atlizzees, peezi iskliduschî
 us zittahm weetahm. Tahdas irr mannas draudsi-
 tes, schê rohnahs, schê isjuhds.

Schipuff Tschitas mehs pahrnahzahm par teem
 Ahbotu kalneem, kas Nstias lantlahrtê stary Nstias
 un Amura uppes usshimeti, lai gan arri patâ
 wahrds naw peerakstihrs. Tad tais weetas uhdeni
 wairâ ne tezeja us seemel-puffi, us leedus juhru,
 bet us rihta-puffi, us Amuras uppi un ar Amuras
 uppi us fauzamo Kluffo juhru.

Tschitas pilfakâ swinnejahm leeldeenas fwehtkus,
 un muhsu tizzibas beedri preezajahs gan pehz il-
 geem gaddeem weenreis leeldeenas spredikki dshredht.
 Deemschehl dseedaschana neweddahs un tatschu leels
 truhkums, kad Deewam kalpodami ne mahkam sa-
 was dwehseles ar jaulahm dseefmahm us debbesim
 pazillahit.

(Turplikam wairak.)

Emma.

Deemschehl arween wairak rohnahs tahdu mah-
 schu, kas woi nu ne spehj woi ne grihb paschas
 sawus behrnus sihdiht. Schehl katras mahtes,
 kas kaut kahdas meefas wahjibas labbad, wehl
 io grihbedama, ne spehj to behrnu list pee sawas
 kruhts, ko appalsch sawas sirds irr nessajusi. Bet
 wainiga paleel preeksch Deewa un preeksch katra
 prahtiga zilweka ta mahte, kas tillai kahdas ne-
 leetibas dehl sawam behrnam emmu rauga. Bet
 tahm emmas melletajahm gan rettai kahdai schêe
 muhsu Latweeschu raksti rohkâs kluhs; tahs
 lai sinnahs paschas sawâ firdi, ko winnas darra.
 Tahm, kas emmâs eet, tahm rakstu: Ja taws
 behrnâ jaw jel mas triju mehneschu wezs un wessels,
 un tu sinni labbu weetu, fur winnu eedoht kohp-
 jamu, tad eij; ja ne, tad apdohma, ka tu drihs
 warri rastees sleykawas darbus isdarrijusi! Sirds
 fahp, tahdu runnaschanu turreht: „Atnahju pehz
 skalbinajamas zeddeles sawas meitas puische-
 lim.“ „Kur tad tawa meita taggad?“ „Ja

aieghja emmäs, nu jaw buhs kahdas 8 neddefas.“ „Zif wegs tas behrens?“ „Abre, tä kã nahlofchu puffwehtu winnam buhtu lihds trihs mehnefchu.“ „Kas tad winnam kaiteja?“ „Ko tad no tahda masina warr sinnaht. Tiklai tä nodille ween. Gan jaw es winnu kohpu; gan mahte winnam weenadi ween fuhlija gan baltas maifes gan fihrupa; bet neka! Lohs Deewina sawahks!“ — Sinnams, mehß arri fakkam: Labbi tam behnam, ka Deews winnu sawahke; bet reisß fakkam: Sifti teem, kas wiina muhschu pa-ihfinaja. Tehws schim brihscham gan preezigs, ka ne dabu zaur 8 gaddeem tohs 8 rublus makfah; mahte, zitta neneeka ne dsirredama, ka tiklai to wahrdu „mihka emmina“ un zitta neneeka ne redsedama, ka tiklai to rubku fauju un wiffadus smukkus lakatus un drahnas, schim brihscham gan aismirft fawu grehku un fawu faunu; bet — — —

—e.

Maifes-kohks.

Effat dsirdejufchi no kohka, kas isdohd brangu peenu, ar ko zilwek barrojahs eefsch Amerikas, un ko tapehz fauz par gohwju-kohku (Nw. 1855 Num. 29.) Ja no Amerikas dohdaites us juhru tai puffß, fur faule waffarã no-eet semmß, un ar fuggi nahkat tai widdu, fur faule pufßdeenã stahw itt teefcham augfcham pahy galwas, — atraddiseet tad fallu itt leelu pulku, — leelas un masas, un starp schahm arri pulzianu, ko fauz par beedribas-fallahm. Tur nu, un arri wehl us dauds zittahm fallahm winnäs malläs irr ihstena dsimtene maifes-kohkeem. Dohdaites us Taites fallu un raugait, kã laudis tur dsihwo ar to minnetu kohku. Schis kohks panahl angstumã 40 lihds 50 pehdu un paleek refas lihds 4 pehdu zaurmehrã. Dischu sarru tam masums; tee masafi sarru stahwu eet us augfchu, un gallã katram lappas 6 lihds 7, diwi fprihfchu garras un gandrihs tikpat plattas, ar 8 lihds 10 lappinahm, gandrihs kã pee muhsu ohsoleem. Gallã irr zeekurini kã pee duhneem, bet wairaf atpakkat stahw pa trijeem kã appalaini augflu-bumbuli, katras behrna galwas leelumã ar willainu aplahjumu, 3 lihds 4 mahrzianu welldams.

Tã kã winni augufchi schohs auglus ne warr ehst, bet gan wahrilus woi gohfatus. Sausus winnus ehd kã maifi pee zitteem ehdenem; tee usturr itt labbi un nabbaga laudim irr par leelu mantu, tapehz pee wiffahm mahjahm tee kohki stahditi. Winnu augfi fagreesti schlehlehm turras lihds diwi gaddeem. Taites fallas laudis dsihwo no scheem augteem gandrihs zauru gaddu. Aprifa mehnesi winni nemm tohs auglus, pirms tee wehl pilnam fanahlfufchi, un saberr tohs laudsehm, lai tee eekahrfahs. Domehr tä schohs auglus wehl ne warr ehst, bet nogreesch strunki un tschaumalas un saberr, kas atleek, kohpã dsilla bedrß, ar almineem isbruggetã. Tad wiffu aplahj ar lappahm un almineem, lai nu ruhgt un tad paleek par flahbu mihflu. Scho mihflu pamett bedrß un kã wajaga isnemm pa gabbaleem duhra leelumã, eetinn tohs lappas un zepj winnus us karsteem almineem. Schahds zeppums turras labbi us neddefahm, tapehz to nemm lihds par zella-maifi. Til pa trim lihds tscherreem mehnefscheem gaddã teem kohkeem ne kahdi augli naw wirfã, un pa scho laifu laudis usturras ar to mihflu, ar ko mehnefscheem warr istiftees. Bet dauds wairaf tohs auglus ehd neruhgufchus. Us tam tohs nonemm no kohka wehl negattawus, bet tatschu pilnam pee-augufchus. Wisa tad wehl irr salka un gallã balta miltaina. Sagreesch nu schlehlehm tohs gabbalus, woi sagreesch un gause woi zepj tohs eefsch lappahm us karsteem almineem. Smelle schie augli tad kã rauschi no puhru-milsteem, kas ar wahrteem kartuppefeem famaisiti. — Ja kahds zilweks wiand semmß sawas dsihwibas laikã til desmits tahdu kohlu stahdijis, tad winsch gahdajis zaur tam par sewi un par saweem behrneem; jo wisseem tad maifes papilnam, un tur ne wajaga ne arshanas ne ezze-shanas, ne fehshanas ne ptaushanas darba, zilweks weens patß buhdams ar trim kohkeem jaw warr istiftees. No kohka mallas taifa mahjas un laiwas; kohka mihktus lufkus fataisa par apgehrbeem; lappas nemm par dweekeem; zeekurini faufi derr par degli.

Kohks paleek 60 lihds 70 gaddus wegs, tad fahlahs nihkt un pamirt. H. R.—II.

Brish driesseht.

No juhrmallas-gubernements augstas waldischanas puffed: Collegienrath G. Blafse, Censor. Selgawã, tai 4ta Juhst 1861.

U w i s c h u

Missiones

Nr. 14.

peeliffums.

S i n n a s.

1861.

Gesellschaftige missionen.

II.

Par Diakonissu darbeem Sibiria.

Latweeschu Awischu lassitaji sinnahs, kahdus pohsta darbus niknee Turki pehrnaja gadda Sibiria, Lihbanus kalnos un leela Damaskus pilkata darri-
 juschi pee Kristus tizzigeem, ka winnu zeemus un
 nammus islaupijusch, nodedsinajusch un par dauds
 neschehligi zilwekus mohzijusch, wajajusch un aplah-
 wusch pa tuhlfoscheem, ka Turku waldischana tohs
 naw apfargajuse un Giropas waldineeku weetneeki
 Sibiria gan ne spehjuschi to aisklaweht, bet tomehr
 dauds tuhlfoschus nabbaga seewischlus un bahri-
 nus isglahbuschi un Beirutus pilkata zil spehdami
 apgabdjusch. Pohsta darbi ne beidsahs, pirms
 Napoleons ar zittu waldineeku wehleschannu nesuh-
 tija famus kara-kuggus us Beirut, un saldatus
 Lihbanus kalnos un tad ar Turku saldatu paligu
 breefmigus sflapawus sawaldija, tohs niknarus
 padohma dewejus fanehme, teefas lifke, zittus ar
 nahwi nosohdija, zittus zeetumä lifke, zittus wehl
 teefa. Sinnasfeet arri, ka taggad Sprantschu kara
 spehskam jaw bij ja-iseet no Sibirias, jo Calenderi
 ne wehle Sprantscheem tur cetaisitees un spehla
 peenemtees. Tad nu Turku Keisers ar wissu
 waldineeku sinnu taggad us 3 gaddeem eezehlis
 Gubernateru no kristigas tizzibas, kas tur nu
 waldis un kam lai nu Deews palihds laundarri-
 tajus sawaldiht. Gruhti deefgan buhs.

Salka, ka kahdi 30 tuhft. kristigi zilweki effoht
 neschehligi nokauti tappusch un wehl leels pulks,
 kas no sflapawu rohlahm isbehdiss, ar baddu un
 fehrgham apmirris. Ne-isteizamas behdas ef-
 soht zeetusch un wehl zeefsch tas leelais seewu un

bahrinu pulks, kas bes jumta un maises palizzis.
 Gan Giropä seemu semmēs famette naudu
 leelo truhkumu pildiht, bet wajajaga wairak, neta
 maises meen. Slimmeem wajajaga lasaretu, dakte-
 ru, saktu un kohpeju, un nabbaga behrneem bah-
 rinu-nammu, sfohlu, un kas tohs audsina. Tad
 nu Keisers wehrtes Diakonissu mahtes-nams,
 kas par tahdeem nelaimigeem ka mahte par fawem
 behrneem labpraht gahda, tuhdahturpu us Sibiriu
 un Beirut fawu naudu un sawas Diakonesses
 fuhlijis un tur cetaisijis: flimmu, atraitnu,
 bahrinu un nabbagu nammus.

Kam schehlige kristiga firds, tas lai nu lassa,
 ko Keiserswehrtes Diakonessu Direktori par to raksta
 12ta Webruari 1861.

1) Slimneeku apkohpshana, Sidone.
 (Saidas pilkata), 3 Diakonesses cetaisijuschas lasa-
 retu un Wahzu dakters Meiers flimmus ahrste. Ge-
 fahtoht flimnee gan ne gribbejuschi wianahm us-
 tizzetees, bet nu tahm 32 flimmi un ja-ihre wehl
 ohtes nams, fur flimmus, atraitnes un bahrinus
 apgabdahs. Wissi flimmi irr atraitnes un bahri-
 ni, kas isbehgusch no sflapawu naggeem Saidas
 pilkata. Unahl sstrandos, fuhdu un uttu pilni
 baddamirreji! Bet kad nu nomasgati, schlihtiti,
 flaidra gulta likti un labbi apkohpti tohp, tad teem
 pahth gan, un til ne wissi paleek wesseli. Ta
 wezzaka Diakonesse Emilie runna Araberu walloda,
 — (ta irr scho lauschu walloda) — teem lassa un
 stahsta no Bihbeles un daschu firdi jaw irr eekusti-
 najuse un pee Jesu weddase. — Dascha flimma irr
 no augstas zilts. Tur irr weena, kurrat Greekeru
 biskaps par tehwu un baggats teefas lungs par
 wihru bijis. Winnas wihru un 3 braktus Turki
 breefmigi mohzijusch un tad nokahwusch, patte
 no behdahm un bailehm gruhiti eefirguse un winnas

2 behrnini ar drudsi un zauru wehderu samohziti atnahze lasareté. Nu atspirgt un tohti peetizzigi un gohdigi turrahé. — Araberu dakteré atsubta daudf stimmu. Arri mums palihdi Pruhfchu. Englenderu un Amerikas Konsuli, (tas irr scho walfu weetneeki schinnis weetás). Deemschehl Diakoneffe Auguste taggad tà irr eefirguse, ka zittu jafubta no Beirutés. Taggad arri Beiruté Diakoneffes eetaifa jaunu lasareti.

2) Nabbagu apgahda schana. Diakoneffe Lihsbete Beiruté eetaifijuse nammu, kur suppi wahra un dohd isfalkuscheem un Turku naggu isbehgufcheem. Ar isbehgufcha wihra un seewas paligu iddeenás suppi wahra preefsch 700 nelaimigeem, bet nahtoht iddeenás kahds tuhftohts nabbagu un ar warru lauschahs pee suppes dabbuschanas, tà ka pats Konsuls ar 3 saldateem un 2 tulkeem tiffai ar mohkahn isdallischanas laika nabbagus warr sawaldiht. Al laut schee arri buhtu tipat isfalkufchi pehz tahs dshiwibas maifes, kas irr Kristus! — Tà raksta schi Diakoneffe, bet tabdu maf. — Ta ka Lihsbete pa eelu staiga, tuhdat pulks feewu ar behrneem pakkat un brehz: Weita Lihse! luhdsu zeddeli! zeddeli, ka suppi warru dabbuht! Taggad wehl ohtru suppes kehki (kulni) tur eetaifihé, ja tik naudas buhs deesgan!

Diakoneffes nabbaga behgseem arri dohd drehbes, bet tiffai tahdas, fo liffuschas schuht no jitteem nabbageem. Kunitete, fo Englenderi, Amerikaneri un Wahzeefchi Beiruté eezehlfufchi, un kur Krehmera mahzitajs, Wehbera Konsuls un Barons Kehpuhs stipri darbojahs ar scheem nelaimigeem, taggad nospreeduse, ka neschubtu drahnú ne buhs wairs doht, bet tiffai tahdeem, kas paschi fewim usfchuj drehbes, lai ta atkal taptu raddinati strahdaht un pelnitees. Gahda, ka darbu warr dabbuht un wairs ne klendere deedeledami.

3) Bahrinu apgahda schana. 125 bahrinu behrnus Diakoneffes sawá leelá nammá jaw usnehmufschas un andfina, bet truhft ruhmes, un jagahda wehl ohtris namé, kur behrni warr gulleht. Tè nu tai leelá behrnu pulká eet tà bishu strohpá. Strahdaht jastrahda ifkatram zil spehdamam, un Diakoneffes raksta, ka tahm leels preefs redseht, ka behrni labbi klaufa un mahzahs skohlá, tik retti sawá starpá stribdejahs un kaujahs, arri teem weegla galwa sweschu wallodu ismahzitees. Us En-

lenderu, Sprantschu un Wahzu wallodu teem eefoht weegla mehle. Labpraht mahzotees dseedaht fw. dseefwas. Skohlá irr 2 klasses. Pehz pufsedeenas mahzahs rohkas darbus un dseedaht. Araberu wallodá mahzahs Bibbeles stahstus, lassihht, rakstihht un wehl zittas gudribas. Gefahtoht tahs leelakas meitinás pulksten Gschós waffarinus pahchufschas tuhdat gribbeja eet gulleht, bet taggad jaw meerigi adda un mahzahs no bildehm. Allasch gaddijahs, ka rihtós daschai meitinai bij nosudduse bankite, fo mattós eepinn. Tad nu draudeja, ka tai mattus pawiffam nogreeffschtoht, kas sawu bantiti pasandejuse. Ohtrá rihtá atkal diwahm bante pagallam. Bes schehlastibas schahm nu galwu nozirpe! No ta laika itt neweenai bante wairs ne judde. Tà arri behrni bij jaraddina flaidri turretees un masgatees, kas eefahtoht teem ne buht ne patifke. Taggad il sestideenás itt wisseem ja-eet pirti, un wiffi galdi, benki un namé tohp opmasgohts, un schi nu behrneem par preeka deenu palikkuse. Sestideenás rihtá raddeem un draugeem wehlehts behrnus apmekleht un ar teem idrunnatees. Tad nu gaddahs tik daudf un eet tà, ka saldats jaleef klahht, kas to puljinu sawalda.

Tohti jaukus seemas swehtkus swinneja ar scheem behrneem Diffelepa mahzitajs un Diakoneffes. 3 Kristus-kohtus bij ispuhchlojufchi ar swezzehm un pufkehm, meddus rauschus iszeppufchi, us balti apflachteem skohlas benkeem pee teem Kristus-kohtkeem salikkufchi rauschus un wiffadas pajinas, garr abahm seenahm palahruschi 70 jaunu apgehbrju, 60 pahrus kurpju un raibas tafchites, un galds bij pufchtohts ar rohsehm, resedu un zittahm pufkehm, kas ap seemas swehtkeem tur seed. Kahdi 50 zilweki no wiffadahm tautahm, kas bij atnahkufchi skattitees nu par behrnu preeku ispreezatees, stahweja behrneem apkahrt. Mahzitajs swehtu dseefmu lizzis dseedaht, eefwehtija scho atraitnu un bahrinu nammu un fo nosauze par „Zoaru un Zarpatu“ un lihdsibu teize par Matt. 18, 14.: „Tápat ne irr tas prahts juhju Zehwa, kas debbesis irr, ka weenam no scheem mafakeem buhs pasufteem tapt.“ Tad Krehmera mahzitajs Syranzisti runnaja us teem weeseem, kas scho wallodu fapratte un behrni dseedaja: „Aluffa nakts! swehtu nakts!“ un ta Araberu skohlmeistereene behrneem lifte Araberu wallodá fo swehtu seemas

fwehtku stahstu isstahstih, fwehtu dseefmu Araberu wallodâ dseedah un Krehmera mahzitajs schinni wallodâ atraitnes un bahrinus firsnigi usrunnaja. Un behrni dseedaja Bahzu fwehtu dseefmu un no-flattija: „Muhfu Tehws,“ Araberu wallodâ. Nu wiffi no firds ispreezajahs par tahm dahwanahm, un zitti weefii itt baggati apdahwinaja bahriau nammus.

Kahdâ wakkarâ pehz seemas fwehtkeem gaischâ mehnefnizê behrni spehleja fehts widdu. Islustejusches appluffe, weens un ohtrs eesauzahs: „Dseedasim! dseedasim!“ „Kluffa nakts! fwehta nakts!“ Ar leelu preeku Diaconesses usnehme meldinu, behrnini falikke rohziuas un nu wiffi weenâ balfi dseedaja scho jauku dseefmu, peeminnedami seemas fwehtku fwehtu preeku. — Diwi behrni wiffu zittu behrnu wahrda farakstijuschî grammatu Araberu wallodâ un muhsu skohlas behrneem Keiserwehrtê un Minkene atsuhtijuschî, jo schee winneem papreeksch grammatu bij laiduschî. Raksta, kahds leelu leelais preeks teem bijis seemas fwehtkôs un lohti wiffi pateiz par to un par wiffahm tahm laizigahm un garrigahm dahwanahm un par wiffu schehlastibu, fo tee bauda.

4) Atraitnu apfohpfchana. Atraitnu nammâ Arpatâ taggad 25 atraitnes tohp apgahdatas, starp tahs 3 neredfigas un dascha itt wezza. Gesehloht ar teem bij wiffads frusts, jo allasch gribbeja isbehtg tâ ka jaunâs drehbes bij dabbujuschas un ne gribbeja strahdaht. Kahdas tschetras, Kaktos, teizahs eet us sawu basnizu, bet jaw sinnam, ka tad gribbeja aishbehtg. Tahm gan wehlejam eet, bet teizam: „Ja eeset tad jumâs jagehrbj wezzas drehbes.“ Tad weena no schihm ustizzigi teize Diaconissei: „Klau — dohdi man jaunâs drehbes. Manna firds til skaidra, kâ taws apfakts!“ — 60 gaddus wezza atraitne luhdsfahs eet us laukeem sables salassih, jo pehz sawas Greckeru tizzibas tai bij schi deenâ jagawe. Wehlejam gan, bet eedama bij apfeggufes! Beedsihnta apfohlijahs nekad wairâ sagt un nu gan wehlejam wehl nammâ palikt. Taggad jaw eet dauds labbaki ar tahm atraitnehm.

Kahdâ rihtâ pee Diaconesses pee-eet atraitne, kas ar ohtru bij dumpi, un salka: „Nu eeschu prohjam!“ . . . Labbi! bet papreeksch tewim tahs drehbes janogehrbj, jo kas enaida labbad aiseet, lai tahs ne nemm lihds. Wiina nu apgehrbe sawas

ffrandas, bet tai ne bij ne kreffa, tad to dewam gan. Pa tam tahs zittas atraitnes sauze: „Woi effoht trakka palikkuse, — lai peeluhdsoht ka warroht palikt,“ — un paschas arri par winnu luhdse ar asfarahm. Beidsiht Diaconisse liklahs peeluhgtees. Taggad palikkuschas jo klausigas, strahda un wairâ naw til nesklaidras un pa kahrtam turrâhs. Udda, plette, wahra ehdeenu itt labbi. Ir weena neredfiga luhds allasch, lai tai dohd darbu. — Weena atraitne, kas ar sawahm azzim bij redsejuse zil neschehligi un breefmigi winnas dehli un raddi bij aplauti tappuschî, garrâ tâ bij fagrahbta, ka eefahloht ne wahrda ne runnaja un til tad pahtarus skaitija un Deewu luhdse par Diaconissehm, kad dohmajahs buht weena patte. Taggad ar Deewa paligu jaw mundraka palikkuse. No tahm 25 atraitnehm tikkai weena grammatâ mahf. Diaconisse Sappe raksta tâ: Wakkarâs atraitnes mahzu rakstih; ja ne nahku noliktâ laikâ, tad paschas nahf un manni sauz pee rakstichanas. Zittas jaw raksta itt labbi. Zittas gan leelahs buht itt kâ no fwehtas tizzibas un Deewa wahrdeem itt neko ne gribb sinnaht, tomehr ar preeku redsam, ka tē mums buhs augliga Deewa wahrda druwâ.

(Zurplkam wairaf.)

Missiones dahwanas.

No jauna gadda lihds Jahneem 1861 preeksch missionareem irr eemalfati pee Selgawas Bahzu mahzitaja:

		Rub. Kap.
Janwara mehn. no	Stendes droudses . . .	30 —
" "	Birschumuischas dr. . .	10 —
" "	Dignajas dr.	11 70
" "	Sezzes dr.	6 30
" "	Kalmanuischas dr. . . .	5 —
" "	Baldohnes dr.	15 —
" "	Zaumpils dr.	25 —
" "	Dalbes dr.	30 —
" "	Salkamuischas dr. . . .	— —
" "	Bahrbeles dr.	6 —
" "	Mihjes un Bahrtawas dr.	1 35
" "	Bausles dr.	25 —
" "	Gezawas dr.	11 44
Merza mehn. no	Keepajas dr.	26 —
" "	Puffes dr.	12 25
" "	Szeimeles dr.	5 50
Aprila mehn. no	Rindes dr.	8 —
Juhna mehn. no	Meschamuischas dr. . .	111 —
" "	Dignajas dr.	17 —

		Rub. Kap.
Juhna mehn.	no Krihzburgas dr.	43 —
"	" " Talfes dr.	42 —
"	" " Stendes dr.	8 —
"	" " Dschubkstes dr.	6 —
"	" " Meschobtnes dr.	24 —
"	" " Sallgalles dr.	10 —
"	" " Wezz un Jaunfaules (Alt- rahden) dr.	17 —
"	" " Wallesmuifchas dr.	10 —
"	" " Semmites dr.	14 —
"	" " Nurmuhfes dr.	7 —
"	" " Kandawas dr.	15 —
"	" " Engures dr.	12 —
"	" " Tuffumes dr.	4 —
"	" " Ballgalles dr.	5 60
"	" " Sabtes dr.	5 30
"	" " Dohbeles dr.	41 75
"	" " Kurfifchu dr.	9 —
"	" " Meschamuifchas (Grenzhoſ) drandies	26 17
"	" " Dschubkstes dr.	2 —
"	" " Lestenes dr.	2 —
"	" " Jaunpils dr.	19 —
"	" " Kalnamuifchas dr.	9 —
"	" " Zihrawas dr.	10 —
"	" " Schnehpelles dr.	1 —
"	" " R. Gl r	10 —

Kohpā 720 36

Jelgawā,
21mā Juni 1861.

G. Neander,
Konſistoriatrakts.

Janna grahmata.

1861 Jelgawā pee Juhna Wridrikka Steffenhagen un dehla drikketa, tē un arri pee wiſſeem grahmatu pahrdemejeem dabujama:

Jauki ſtaſti

pabr

Dabbu un ſweſchahm ſemnehm.

No J. Friedemann, augſtā ſkohlā eſſamineereta mahjas ſkohlmeiſtera un adwokata ſinnaschanas ſtudenta. (Tē ſtaht trihs ar pehrwehm iſpuſklotas bildes.) 142 lappas. Geſeet. maksa 40 kap. ſudr.

Sluddinaſchanas.

Wolgundes muifchā, diwi juhdſes no Jelgawas, pee paſchas Jelgawas Keelupes irr taiſitas damp-ſub-mallas (damp-dſtenawas), tur iſſkatru brihdi par lehtu makſu rupji un ſmalſki bihdeletti milti tohp taiſiti. 1

Muiſchas waldifchana.

Wiſſeem manneem wiſhes-pirzejeem (lundehm) eſ ſin-namu darru, ta eſ taggad S krihwera eelā, Wohla nammā dſhwoju un ſuhdſu: man to paſchu netizzibu, tā ſihdi ſchim, doht. 1

Lange, 1

wiſlu-taiſtija meiſteris.

Rabiltes dſimtmuiſchā tohp fauſas eglu ſchkindeles 15 kap. par ſchoſtu pahrdohſas. 2

G. J. Jakobſohna ſalkajā bohtē, Rattohlu eelā, tohp priſchi rupju rihsu putraimi 7½ kap. par mahrzinu pahrdohſti. 3

S i n n a.

Pateizam mihtam R. Gl . . . r, kas preeſch Walfara Sibirias tizzibas brahleem dahwinajis 10 rubl. ſudr

S-3.

Labbibas un prezzu tirgus Rihgā tai Imā Juhli un Keepajā tai 24. Juhni 1861 gaddā.

M a f f a j a p a r:	Rihgā.		Keepajā.		M a f f a j a p a r:	Rihgā.		Keepajā.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
½ Tſcheno. (1 puhru) rudſu 215 lihdſ	2	25	2	20	½ puddu (20 mahrz.) dſeſes	1	—	1	10
½ " (1 ") ſweeſchu 325 —	3	50	3	50	½ " (20 ") tabaka	1	25	1	35
½ " (1 ") meeſchu 165 —	1	70	2	—	½ " (20 ") ſchſihtu appinu	—	—	2	—
½ " (1 ") auſu . 120 —	1	25	1	15	½ " (20 ") ſchab. zubku gaſſ.	—	—	—	—
½ " (1 ") ſirnu 250 —	2	75	2	30	½ " (20 ") frohna linnu	2	50	2	—
½ " (1 ") rupju rudſu milſt.	2	25	2	20	½ " (20 ") bracka linnu	1	25	1	20
½ " (1 ") bihdelet. 315 —	3	25	2	90	1 nuzzu linnu ſehllu . . . 6,25 lihdſ	7	—	—	—
½ " (1 ") " ſweeſchu mil.	5	—	4	—	1 " ſilku 14,00 —	14	50	13	50
½ " (1 ") meeſchu putraim.	3	25	2	60	10 puddu ſarkanas ſabls . . .	5	—	4	60
10 puddu (1 birſawu) ſeena . . .	—	—	—	—	10 " baltas rupjas ſabls . . .	5	—	4	60
½ " (20 mahrz.) ſweeſta 360 —	4	—	3	50	10 " " ſmalſas " . . .	5	—	4	60

Rihgā atnahl. lihdſ 24tam Juhnim: 746 fuaggi; iſgabj. 564 fuaggi un Keepajā atnahl. 117 fuaggi; iſgabj. 122 fuaggi. Atnahlfuſchas 545 ſruhgas.

W r i h w d r i k k e t.

No juhrmallas-gubernements augſtas waldifchanas puſſes: Collegienrath G. Blaeſe, Cenſor. Jelgawā, tai 4tā Juhli 1861. No. 118.